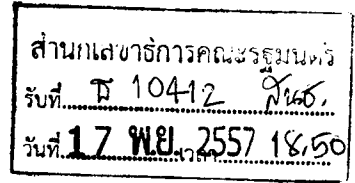

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๑๒/ ๒๖๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง การลงนามในร่างความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและปฏิบัติตาม
FATCA

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อพิจารณา
เรื่องที่

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๑๑๗๘
ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

จัดเข้าวาระ..... 18 พ.ย. 2557

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีการลงนามในร่างความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตาม FATCA ที่กระทรวงการคลังเสนอ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ได้แก่ ร่างความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติตาม FATCA และร่างบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ประกอบกับมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และหลักเกณฑ์การพิจารณาความหมายและองค์ประกอบของคำว่าหนังสือสัญญาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๖-๗/๒๕๕๑ แล้ว เห็นว่าร่างความตกลงฯ จัดทำขึ้นระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหรัฐอเมริกา มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้สถาบันการเงินของแต่ละฝ่ายจัดทำรายงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีทางการเงินตามประเภทที่กำหนดในร่างความตกลงฯ ระหว่างกัน ภายในกำหนดระยะเวลาและวิธีการ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ อันเป็นการกำหนดหน้าที่ให้ภาคีทั้งสองฝ่ายต้องปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ และโดยที่การแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีทางการเงินดังกล่าวต้องมีกฎหมายกำหนดให้สถาบันการเงินสามารถกระทำได้ กรณีจึงเข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไป

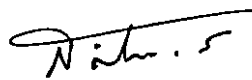
ตามหนังสือสัญญาซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๓ วรคสองของรัฐธรรมนูญฯ ส่วนร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นโดยไม่มีการลงนาม มีสาระสำคัญเป็นเพียงการแสดงความเข้าใจร่วมกันของทั้งสองฝ่ายเกี่ยวกับรายละเอียดในการดำเนินการตามร่างความตกลงฯ ได้แก่ การยกเว้นการรายงานข้อมูลบัญชีทางการเงินบางกรณี และระยะเวลาในการดำเนินการกระบวนการภายในของไทยเพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ภายใต้ร่างความตกลงฯ และมีได้ก่อให้เกิดผลผูกพันเพิ่มเติมขึ้น กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ

ในขั้นนี้ จึงเห็นควรพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและปฏิบัติตาม FATCA และร่างบันทึกความเข้าใจ (MOU) โดยเสนอร่างความตกลงฯ อันเป็นหนังสือสัญญาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ รวมทั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่ออนุวัติการความตกลงฯ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไปอย่างใดก็ตาม โดยที่ความตกลงฯ นี้จะมีผลใช้บังคับเมื่อประเทศไทยได้มีหนังสือแจ้ง (written notification) ว่าได้ดำเนินการกระบวนการที่จำเป็นภายในประเทศเพื่อรองรับความตกลงฯ เรียบร้อยแล้ว (ข้อ ๑๐.๑) ดังนั้น เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบร่างความตกลงฯ แล้ว คณะรัฐมนตรีอาจมอบหมายให้มีการลงนามในร่างความตกลงฯ ไปก่อนได้ แต่จะต้องดำเนินการให้มีการประกาศใช้บังคับกฎหมายอนุวัติการดังกล่าวก่อนที่จะมีหนังสือแจ้ง

อนึ่ง โดยที่ผู้ลงนามในร่างความตกลงฯ มิใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จึงสมควรมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full powers) ให้แก่ผู้ลงนามด้วย ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต หอตระกิตย์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๔๐๐ ต่อ ๒๔๑๐ (นางณัฏฐณิชาฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๘๕๗

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th